

Motion till riksdagen

1988/89:Ju210

av Lars Werner m.fl. (vpk)

Kommunalt inflytande över polisen, m.m.

Den demokratiska insynen i och inflytandet över polisens verksamhet måste öka. Men förutsättningarna för ett utökat lokalt, direkt inflytande över polisens verksamhet saknas. Det finns visserligen en lokalt vald politisk styrelse. Denna styrelses beslut kan dock inte ifrågasättas av någon annan politiskt vald församling t ex kommunfullmäktige. Den politiskt valde ordföranden i polisstyrelsen kan heller inte ställas till politiskt ansvar i någon parlamentarisk församling.

Här skiljer sig polisstyrelsen mycket markant från t. ex. vad som gäller för en skolstyrelse eller en byggnadsnämnd. Skolstyrelsens eller byggnadsnämndens beslut kan ifrågasättas och t o m ändras av en folkvald församling, men för polisstyrelsen gäller alltså något helt annat.

Inte ens vid mycket uppmärksammade händelser, där polisens agerande ifrågasätts och diskuteras allmänt, finns det något offentligt politiskt forum där frågan kan diskuteras och ansvariga ställas till svars.

I kommunerna avfärdas polisfrågorna från dagordningen med hänvisning till att polisen är en statlig angelägenhet. I riksdagen är det å andra sidan svårt att få en reell sakbehandling av samma fråga eftersom det handlar om lokal polisangelägenhet.

Kritik mot polisens agerande kan således endast framföras i själva polisstyrelsen vilket är en svaghet ur demokratisk synvinkel.

Polisstyrelserna borde jämföras med alla andra kommunala nämnder och styrelser och utsättas för samma offentlighet och möjlighet till kommunalt agerande. Handlingarna till polisstyrelsens sammanträden borde vara offentliga och det borde lokalt vara möjligt att ställa frågor i fullmäktige och interpellera till polisstyrelsens ordförande.

Kommunen borde ha ett sådant inflytande över sin egen polis att det är möjligt att utifrån det lokala perspektivet göra prioriteringar, t ex besluta om kvarterspoliser eller om särskilda satsningar på trafikövervakning etc.

Det finns många kommunala verksamhetsområden som är statligt reglerade och styrda t ex skolan. Ändå finns för dessa verksamheter ett lokalt politiskt ansvar i en lokalt vald politisk styrelse. På samma sätt borde det fungera med polismyndigheten.

Det är av utomordentligt stor vikt att polisen i sitt ofta mycket svåra arbete har allmänhetens förtroende. Alltför ofta förekommande fall av polisbrutalitet och misshandel av omhändertagna skadar självfallet allvarligt det förtroendet. Det är angeläget att fall av polisbrutalitet utreds seriöst och att de skyldiga straffas. Det är viktigt därför att det uppenbarligen handlar om en liten grupp poliser som gång på gång drar på sig anmälningar om misshandel

och riskerar förstöra allmänhetens förtroende för hela kåren.

Mot. 1988/89

Ju210

Både utifrån allmänna principer om skydd för rättssäkerheten och med tanke på polisens egen situation är det viktigt att utredningar om polisövergrepp sker av ett från polisen helt fristående organ. En möjlighet är att sådana utredningar sker inom ramen för t ex länsstyrelsen, men även andra modeller är tänkbara. Regeringen får återkomma till riksdagen med förslag i frågan.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till en sådan lagändring som möjliggör ett utökat kommunalt inflytande över den lokala polismyndigheten.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om utredning av misstänkta fall av polisövergrepp.

Stockholm den 19 januari 1989

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Hans Petersson (vpk)